

Sygn. akt IV U 624/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2016r.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Marek Przysucha

Protokolant Karina Zbroińska

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2016r. w Częstochowie

sprawy Z. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 9 maja 2016r. Nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu Z. T. prawo do emerytury poczynając od 8 maja 2016 roku;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. na rzecz ubezpieczonego Z. T. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 624/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 maja 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu Z. T. prawa do emerytury. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy podniósł, iż ubezpieczony nie spełnia warunków wymaganych art. 32 w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Organ rentowy na dzień 1 stycznia 1999r. uznał za udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 25 lat, 10 miesięcy i 26 dni. Organ rentowy nie uznał za pracę w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...)Przedsiębiorstwie (...) w C. od 9 września 1982r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku maszynisty żurawi samojezdnych kołowych, ponieważ prace wymienione w zarządzeniu nr 11, na które powołuje się zakład pracy nie uprawniają do obniżenia wieku emerytalnego.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony. Domagał się jej zmiany i przyznania prawa do emerytury oraz zasądzenia od organu rentowego na jego rzecz kosztów zastępstwa według przedłożonej faktury. Wnosił o uwzględnienie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy od 9 września 1982r. do 31 grudnia 1998r.

w (...) Przedsiębiorstwie (...) w C., gdzie pracował jako operator, maszynista ciężkich maszyn budowlanych i drogowych. Opisywał, iż wykonywał pracę jako operator kafara, koparek, dźwigów i żurawi. Powoływał się na uprawnienia w tym zakresie. Dla potwierdzenia charakteru swojej pracy wnosił o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Z. T. urodził się (...), wniosek o emeryturę zgłosił w dniu 27 kwietnia 2016r. Organ rentowy uznał za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999r. okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze 25 lat, 10 miesięcy i 26 dni. ZUS nie uznał ubezpieczonemu żadnego okresu pracy za wykonywany w warunkach szczególnych. Odwołujący nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego.

dowód: akta ZUS.

Ubezpieczony w okresie od 9 września 1982r. do 31 grudnia 1998r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w C.. Pracodawca ubezpieczonego był zakładem kanalizacyjno-budowlanym, zajmował się budową budynków, wykonywaniem kanalizacji, układaniem asfaltu. Wnioskodawca został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy-operatora dźwigu w Bazie (...) Odwołujący już podejmując zatrudnienie posiadał uprawnienia maszynisty ciężkich maszyn budowlanych i drogowych dotyczący żurawi samojezdnych kołowych do 16 ton. Ubezpieczony w początkowym okresie pracował na dźwigu samojezdnym kołowym Jelcz o udźwigu 10 ton. Po około pół roku odwołującemu został powierzony samojezdny dźwig kołowy Takraf o udźwigu 12 ton i na tym sprzęcie zasadniczo pracował do końca zatrudnienia. Ubezpieczony z zajezdni wyjeżdżał tak, aby na 07:00 być na budowie, gdzie pracował do godziny 15:00 ustawiając i kładąc przy użyciu dźwigu rury, elementy budowlane jak belki stropowe, płyty stropowe, czy konstrukcje. Odwołujący wykonywał pracę na terenie C. na kilkunastu budowach, m.in. przy budowie zbiorników na B., budowie rurociągu od miejscowości O. do C., kolektora na ul. (...), oczyszczalni w D.. Ponadto wykonywał pracę poza C. przy budowie oczyszczalni w B., kanalizacji na terenie L., a także na budowach w M., Z., B. i Ł.. Po godzinie 15:00 odbywały się różne przewozy materiału z magazynu na budowy, a ponadto przyjeżdżały wagony z rurami czy innymi elementami i dlatego też ubezpieczony był wzywany na rampę do rozładunku. Swoje uprawnienia w zakresie obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych poszerzał i od 18 maja 1985r. był uprawniony również do obsługi koparek jednonaczyniowych o wielkości do 0,8 m⁽³⁾, a od 28 listopada 1986r. do obsługi kafarów o wielkości do 3,5 tony. Szkolenia odbywały się w ramach kursów organizowanych przez pracodawcę, aby zapewnić możliwość pełnego wykorzystania pracy pracownika. Wobec tego zdarzało się również, że ubezpieczony zajmował się obsługą koparki albo kafara służącego do wbijania w ziemię. W okresie od 10 listopada 1987r. do 31 stycznia 1988r. ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku operatora kafara na budowie (...) P. w (...) w ramach kontraktu realizowanego przez (...). Od dnia 1 lipca 1998r. na wniosek ubezpieczonego ograniczony został etat ubezpieczonego do 7/8. W takim wymiarze pracę świadczył do 31 grudnia 1998r. W dniach 23 i 24 marca 1983r. miał nieusprawiedliwione nieobecności.

dowód: akta osobowe ubezpieczonego, J. Ś., K. P., S. K., M. B., A. B., zeznania świadków: J. Ś. (k. 54v-55 akt), K. doroszewskiego (k. 55-55v akt), S. K. (k. 55v akt), M. B. (k. 55v-56 akt), A. B. (k. 56 akt) oraz wyjaśnienia ubezpieczonego (k. 56v akt).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016r., poz. 887) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust.1. Ust. 2 art. 32 ustawy stanowi, iż za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. W ust. 4 powołanego art. 32 ustawy wskazano, iż wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych tj. rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Do uzyskania prawa do emerytury wymagany jest dla mężczyzny okres zatrudnienia w wymiarze 25 lat /§3/. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnie wiek emerytalny, wynoszący dla mężczyzn 60 lat, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych /§ 4 ust.2/. Praca w warunkach szczególnych winna być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku /§ 2 ust. 1/.

Ubezpieczony spełnia wszystkie powołane wyżej warunki do uzyskania prawa do emerytury, bowiem do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął okres pracy w wymiarze ponad 25 lat, w tym ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych oraz w dniu 8 maja 2015r. ukończył 60 lat. Ponadto odwołujący nie jest członkiem OFE.

Sąd uznał w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, iż ubezpieczony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w C. od 9 września 1982r. do 30 czerwca 1998r. - z wyłączeniem 23 i 24 marca 1983r. - (15 lat, 9 miesięcy i 21 dni) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę maszynisty ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych. Ten rodzaj prac wymieniony jest w dziale V, poz. 3 wykazu A załącznika do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Wykonywanie pracy w warunkach szczególnych w powyższym okresie potwierdził pracodawca wystawiając ubezpieczonemu odpowiednie świadectwo. Z zachowanej dokumentacji osobowej ubezpieczonego wynika, że podejmując pracę posiadał uprawnienia maszynisty ciężkich maszyn budowlanych i drogowych dotyczący żurawi samojezdnych kołowych do 16 ton. Swoje uprawnienia w zakresie obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych poszerzał i od 18 maja 1985r. był uprawniony również do obsługi koparek jednonaczyniowych i wielkości do 0,8 m⁽³⁾, a od 28 listopada 1986r. do obsługi kafarów o wielkości do 3,5 tony. Odwołujący został zatrudniony w Bazie (...) na stanowisku kierowcy-operatora dźwigu. Później był określany jako operator, bądź podawano jedynie jednostkę zatrudnienia (...). Był również określany jako maszynista koparki, maszynista kafara. Uściśleniem treści tej dokumentacji są zeznania świadków, którzy pracowali wspólnie z ubezpieczonym. Świadcowie J. Ś., K. P., S. K. i A. B. byli współpracownikami ubezpieczonego, a świadek M. B. był jego przełożonym. Świadcowie pracowali z ubezpieczonym w całym spornym okresie. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, bowiem posiadają oni wiadomości z własnych obserwacji, ich zeznania są spójne i logiczne. Wszyscy zeznający w sprawie świadkowie potwierdzili, iż ubezpieczony był operatorem dźwigu samojezdnego kołowego.

Kojarzyli go przede wszystkim z dźwigiem Takraf, na którym pracował w przeważającym okresie zatrudnienia. Potwierdzili jednak, że widywany był również na koparce lub kafarze. Wszystko to są ciężkie maszyny budowlane i nie może ulegać najmniejszej wątpliwości konieczność uwzględnienia wykonywania na nich prac do stażu pracy w warunkach szczególnych. Brak jest jedynie podstaw do uwzględnienia okresu od 1 lipca 1998r. do 31 grudnia 1998r., w którym to czasie na wniosek ubezpieczonego ograniczony został mu etat z pełnego do 7/8, jak również dni nieusprawiedliwionych nieobecności 23 i 24 marca 1983r.

Uwzględniony w niniejszym procesie okres pracy w warunkach szczególnych stanowi ponad 15 lat, ubezpieczony spełnia również pozostałe warunki do uzyskania emerytury.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji w oparciu o powołane przepisy oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r., poz. 1800).

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 16 lutego 2012r. (sygn. IV CZ 107/11, LEX nr 1168556) nie ma przeszkód, aby strona korzystająca z pomocy adwokata umówiła się, przy zastosowaniu kryteriów określonych w § 3 ust. 1 rozporządzenia z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), na opłatę w wyższej wysokości od minimalnej stawki opłaty przewidzianej za pomoc prawną dla danego rodzaju sprawy. W takim jednak przypadku, wysokość umówionego wynagrodzenia nie jest wiążąca dla sądu przy dokonywaniu rozliczenia kosztów procesu.

Orzeczenie to zachowało aktualność na tle § 15 obecnie obowiązującego rozporządzenia. Wskazać przy tym należy, iż nie zaistniała żadna z przesłanek określonych w § 15 ust. 3 tego rozporządzenia przemawiająca za ustaleniem kosztów zastępstwa procesowego w wysokości przewyższającej stawkę minimalną. Wprawdzie pełnomocnik ubezpieczonego wykazywał się pewną aktywnością, ale trudno przyjąć, że jeśli zastępca procesowy działa w procesie to już tylko z tego powodu należy mu się wyższe wynagrodzenie. Takie jest wszak jego zadanie. Niniejsza sprawa nie była skomplikowaną pod względem prawnym, wymagała jedynie dokonania pewnych ustaleń faktycznych i zakończyła się na jednej rozprawie. Wkład pracy adwokata także nie był na tyle znaczny, aby uzasadniał podwyższenie tej stawki.